

Ārvalstu tiešās investīcijas

Publicēts: 15.09.2020.

Ārvalstu tiešās investīcijas (ĀTI) ir būtisks priekšnoteikums tālākai Latvijas ekonomikas izaugsmei, jo ĀTI:

- dod iespēju Latvijas ražotājiem izmantot papildu finanšu kapitālu;
- veicina dažādu ražošanas un vadības prasmju apgūšanu;
- veicina jaunu darba vietu izveidi;
- rada iespēju izmantot jaunas tehnoloģijas/tehnoloģiju pārnesi uz Latviju;
- veicina Latvijas ražotāju integrāciju starptautiskajos tirdzniecības tīklos un piegāžu ķēdēs;
- var pozitīvi ietekmēt attīstību pastarpināti saistītās jomās, piemēram, medicīnā, izglītībā, infrastruktūrā.

ĀTI piesaistes politika ir vērsta uz Latvijas kā investīcijām pievilcīgas vides konkurētspējas celšanu, ņemot vērā investoriem svarīgākos aspektus: valstu makroekonomiskos rādītājus, uzņēmējdarbības vidi – birokrātisko procedūru vienkāršību un stabili nodokļu politiku, atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka pieejamību, tirgus potenciālu, nepieciešamās infrastruktūras pieejamību, piedāvātos atbalsta instrumentus un stimulus. Būtiski ir piesaistīt ārvalstu investīcijas nozarēs, kas nodrošina tautsaimniecības struktūras maiņu par labu uz ārējo pieprasījumu orientētām nozarēm, īpaši nozarēs, kas tiek definētas kā vidēji augstu un augstu tehnoloģiju nozares.

ĀTI piesaiste un veicināšana tiek iedalīta četros pamatprocesos, tādos kā stratēģija un plānošana (nacionālās investīciju politikas veidošana, mērķu izvirzīšana, investīciju veicināšanas struktūra, konkurētspējas pozicionēšana, nozaru mērķanalīze), intereses veicināšana (mārketingu un uzņēmumu uzrunāšana), apkalpošana (projektu vadība) un investīciju pakalpojumu sniegšana (pēcapakalpošana un pakalpojumu uzlabošana, uzraudzība).

ĀTI piesaistē Latvijā nozīmīga loma ir Ekonomikas ministrijai un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrai (LIAA). Ekonomikas ministrija veido ārvalstu investīciju piesaistes stratēģiju un plānošanu, savukārt LIAA darbība ir orientēta uz kvalitatīvu ienākošo investīciju projektu apkalpošanu un aktīvu darbību investīciju projektu piesaistē, uzrunājot potenciālos investorus, kā arī uz investīciju projektu pēc-apkalpošanas nodrošināšanu. LIAA un Latvijas Ārvalstu ekonomiskās pārstāvniecības sniedz palīdzību un nepieciešamo informāciju ārvalstu ieguldītājiem, piemēram, saistībā ar ieguldījumu projektu īstenošanu nekustamo īpašumu teritorijās/speciālajās ekonomiskajās zonās un investīciju veicināšanā, kā arī sazinās ar attiecīgajām institūcijām pēc investoru pieprasījuma un palīdz risināt investoru problēmjautājumus.

Ārvalstu tiešo investīciju piesaistē prioritāri jāorientējas uz ģeogrāfiski tuvajām kaimiņvalstīm, kurās Latvija ir atpazīstama, un nav jāiegulda papildu resursi informatīviem pasākumiem; ekonomiski stabilām un attīstītām valstīm, kurās tautsaimniecības nozaru attīstības potenciāls un vajadzības atbilst Latvijas perspektīvas sadarbības iespējām; kā arī valstīm, no kurām globāli ir lielākās izejošo investīciju plūsmas – ASV, Francija, Vācija, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, Japāna, Ķīna, Krievija, Indija.

Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pamatnostādnes 2013.-2019.gadam

Lai sasniegtu Nacionālajā attīstības plānā ietvertu Latvijas „ekonomikas izrāvienu” un sekmīgi īstenotu Nacionālajās industriālās politikas pamatnostādnes ietvertos mērķus, Ekonomikas ministrija izstrādājusi un Ministru kabineta sēdē 2013.gada 28. maijā tika atbalstītas Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pamatnostādnes 2013.-2019.gadam (apstiprinātas [ar Ministru kabineta 2013.gada 17. jūnija rīkojumu Nr.249](#)).

Pamatnostādņu sekmīga īstenošana ir tieši atkarīga no Nacionālās industriālās politikas pamatnostādņu īstenošanas, kas nosaka

nepieciešamo strukturālo reformu virzienus. Latvijas uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšana, mērķtiecīgi pasākumi ārvalstu tiešo investīciju piesaistei un atbalsts komersantiem ārējo tirgu apgūšanai ir galvenie pamatnostādņēs ietvertie rīcības virzieni, kas nodrošinās Latvijas kā investīcijām labvēlīgas vides veidošanu un veicinās tās atpazīstamību starptautiskajā līmenī, sekmēs Latvijas uzņēmumu izešanu ārējos tirgos.

<https://www.em.gov.lv/lv/arvalstu-tiesas-investicijas>